

Inatsisartunut ilaasortaq, Aqqaluaq B Egede
Inuit Ataatigiit
/-Maani

§ 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr 253-imut akissutit

Mittarfinnut aningaasaliissuteqarnerit pillugit Naalakkersuisunut 21 september 2018-imi apeqquteqarputit.

Apeqqutit ilai akissuteqaatsinnut innersuunneqarput, taamaattumik Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit kiisalu Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfimmit ilanngussanik piniartoqarpoq.

Allakkamut ulliussa: 12-
10-2018
Suliap nr. 2018 - 18196

Postboks 1614
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Allakkasuaat (+299) 34 54 10
E-mail: nap@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Mittarfissat pillugit naalagaaffeqatitta aningaasaliissutaasa avataatigut ingerlatseqatigiiffimmik pinngitsooratik piginneqataanissaat Naalakkersuisut tapersersorlugulu aalajangiusimavaat?

Akissut: Danskit naalakkersuisuisa Naalakkersuisullu isumaqatigiissutaanni takuneqarsinnaasutut "*Danskit Kalaallit Nunaanni mittarfiit pillugit suliniummum tun-niusimanissaat aamma Kalaallit Nunaat Danmarkilu inuussutissarsiornermi sule-qatigiinnerunissaat pillugit Naalakkersuisut danskillu naalakkersuisuisa isumaqa-tigiissutaat*", suliassami peqataasut makkuninnga isumaqatigiissuteqarput:

"...namminersorlutik oqartussat Nuummi Ilulissanilu mittarfinnik sanaartornissamut namminneq aningaasaatiminnit 1,4 mia. kr.-nik aamma akisussaalluni taarsigassarsinikkut aningaasaatiminnit 0,1 mia. kr.-nik tapiissutissaasa sanii-sigut – taarsigassarsiat aningaasalersorneqarnissaat annikilliniarlugittaaq – naalagaaffik Kalaallit Airports A/S-ip ingerlatseqatigiiffiata Nuummi Ilulissanilu mittarfinnik ingerlatsinissaanut sanaartortitsinissaanullu nammineq aningaasaa-timinit akiliissaaq 33,3 pct.-illu sinnilaarlugit piginneqataassutsimik 700 mio. kr.-nik naleqartumik piginnittunngorluni."

2. Mittarfissat pillugit Amerikami oqartussaasut aningaasaleeqataassap-pata Amerikamiut piumasaqaatigisaat suuppat?

Akissut: Piffissami matumani USA-mit amerikamiut aningaasaliissuteqarnissaat pillugu suleqatigiissinnaanermut siunertaqarnermik nalunaarut saqqummiunneqarpoq, tak. nalunaarut 16 septembari 2018-meersoq.

Siunertaqarnermik nalunaarut illuinnaasiortuuvoq, isumaqatigiissutinillu atuuttunik allangortitsinngilaq, allatigullu inatsisilerinikkut pituttuisuunngilaq.

Piffissami aggersumi siullermi, Kalaallit Nunaanni ataatsimoorussamik suliniutinut ilaatigut Permanent Committeemi tunngaviusut ilanni illuatungeriinnut pitsaaqutit aalajangersimasumik periarfissat peqatigiit misissorniarpaat. Oqaatigi-neqassaaq, nalunaarutip illuinnaasiortup saqqummiunneqareernerata kingorna pif-fissami siusinnerusukkat ataatsimiinnerni tulliuuttuni suleqatigiit erseqqinneru-sunik oqaloqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqanngimmata, kisiannili Permanent Committeemi ataatsimiinnerni sillimaniarnermi suleqatigiinneq ullormut oqaluuserisassanut pisortatigoortumik oqaluuserineqartarpoq.

Mittarfinnut iluarsartuullugit pilersaarusiata Nuummut, Ilulissanut Qaqortumullu tunngatillugu mittarfeqarfiit taakkua sanaartornerinut taakkunungalu aningaasaliissutinik pissarsinissaq Kalaallit Airports A/S akisussaasuvoq, tak. UKA2018/21 Nuummi aamma Ilulissani nunanit tamalaanit mittarfiit kiisalu Qaqortumi nunap immikkoortuani mittarfiup sananeqarnissaannut, ingerlanneqarnissaannut aningaasalersorneqarnissaannullu killiliussatut piumasaqaatit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut.

3. Naalakkersuisut kissaatigaat anguniarlugulu Amerika mittarfissat sanaartorneqarnerinut peqataassasut?

Akissut: Mittarfinnut iluarsartuullugit pilersaarusiannut Nuummut, Ilulissanut Qaqortumullu tunngatillugu mittarfeqarfiit taakkua sanaartornerinut taakkunungalu aningaasaliissutinik pissarsinissaq Kalaallit Airports A/S akisussaasuvoq tak. UKA2018/21 Nuummi aamma Ilulissani nunanit tamalaanit mittarfiit kiisalu Qaqortumi nunap immikkoortuani mittarfiup sananeqarnissaannut, ingerlanneqarnis-saannut aningaasalersorneqarnissaannullu killiliussatut piumasaqaatit pillugit Ina-tsisartut inatsisissaattut siunnersuut.

Timmisartoqarfinnut neqeroortitsinerup ingerlanneqarnissaa pillugu aalajangersakkanik ilaatigut siunnersuut imaqarpoq, tak. siunnersuummi kapitali 4.

Ataani atsiortumit, nunanut allanut ministerimit kiisalu illersornissamut ministerimit ulloq 17. Septembarimi tusagassiuutinut nalunaarummi tassunga atatillugu amerikamiut siunertaqarnermik nalunaarutaat pitsaasumik suliniuteqarnertut ilaa-tigut isigineqartoq takuneqarsinnaavoq.

Qulaani apeqqut 2-mut akissutigineqartumut aamma innersuussutigineqassapput.

4. Amerikap aningaasaliinermini Kangerlussuup Narsarsuullu attatiinnarneqarnissaat siunertaraa?

Qulaaniittoq apeqqut 2 innersuussutigineqarpoq.

5. Amerikamiut mittarfissanut aningaasaleeqataassagunik illersornissaq pillugu nunatta annertusaaffigineqarnissaa siunertaraat?

Akissut: Soorlu qulaani allanneqartoq apeqqut 2-mut naleqqiullugu, piffissami aggersumi Kalaallit Nunaanni siunissami ataatsimoorullugu suliniutinut periarfissat oqaluuserineqassapput.

Amerikamiut sakkutuuisa Kalaallit Nunaanniinnerat pillugu ataavartumik ataatsimiititaliap (Permanent Committee) tunngaviusumik iluanni allatigut USA-p Dan-markillu Kalaallit Nunaatalu ingerlaavartumik oqaloqatigiissutigissavaat.

Kalaallit Nunaanni attaveqaasersuutitut aningaasaliinissamut Naalakkersuisut siunnersuutaat pillugu Danmarkip Kalaallit Nunaatalu USA ilisimatitsissuteqarfigaat. Ilisimatitsissuteqarneq ataavartumik ataatsimiititaliami tunngaviusut iluan-ni ingerlanneqarpoq. Aammalu Kalaallit Nunaanni attaveqaasersuutitut amerika-miut aningaasaliinissamut periarfissaat Permanent Committeemi tunngaviusut iluanni Danmarkip, Kalaallit Nunaata USA-llu oqaloqatigiissutigaaat. Danmarkip Kalaallit Nunaatalu ingerlaavartumik amerikamiunut pingaaruteqarnerarpaat, aningaasaliisoqassappat ataatsimoorussamik pitsaaqutaasut qularnaarneqassasut.

Taamatut nalinginnaanerusumik oqaatigisinnaavara, Amerikami Naalagaaffeqatigiit Kalaallit Nunaanni sakkutooqarnikkut qanoq iliuseqarneri imaluunniit ator-torissarutininik pingaarutilimmik allannguineri tamaasa naammassineqarnissaat sioqqullugit danskit naalakkersuisui Kalaallit Nunaallu siunersiussallugit paasitis-sallugillu USA pisussaaffeqarmat, tak. immikkoortortaq 3 (1) (c) i Igalikumi isu-maqatigiissut 2004-meersoq.

6. Kangerlussuup Narsarsuarsuullu illersornissakkut sillimaniarfiusutut inissisimanerat illoqarfinnut mittarfiliorfissatut siunnerfigineqartunut nuunniarneqarpat?

Akissut: Qulaani apeqqut 5-imut akissutigineqartoq innersuunneqarpoq.

Aammattaq erseqqissarneqassaaq, Kangerlussuup siunissaa suli isummerfigineqanngimmat, taamaalilluni aamma UKA2018/21-mut Nuummi aamma Ilulissani nunanit tamalaanit mittarfiit kiisalu Qaqortumi nunap immikkoortuani mittarfiup sananeqarnissaannut, ingerlanneqarnissaannut aningaasalersorneqarnissaannullu killiliussatut piumasaqaatit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut nassuiaatinik takuneqarsinnaavoq.

7. Danskit naalagaaffiata Kalaallit Airport-imut piginneqataalersinneqassappata ukiuni 30-ni iluanaarutissatut missingersuutitut 33,3%-mik iluanaarutissat ilanngarneqarnissaat qanoq aningaasanngorlugit missingerneqarpa?

Akissut: Danskit naalagaaffiat Kalaallit Airports A/S-ip ingerlatseqatigiiffiata Nuummi Ilulissanilu mittarfinnik ingerlatsinissaanut sanaartortitsinissaanullu 33,3 pct.-illu sinnilaarlugit piginneqataassutsimik 700 mio. kr.-nik naleqartumik piginnittunngoruni, piginneqataassutimik annertoqataanik ilippanaateqartumik siunissami iluanaarutisiaqarnissamut piginnaatitaassaaq. Taamaattorli aalajangiiffigineqanngilaq, iluanaarutinit tunniussisinnaaneq ingerlatseqatigiiffiup taassuma qanoq annertutigissanersoq ilimaginera imaluunniit isumannaallisaaanermik pisoqassanersoq, taamaammat siunissami iluanaarutip naatsorsornissaa naatsorsoruminaappoq.

8. Mittarfiit nutaat piulerpata sinerissami mittarfeqarfiit pioreersut tikinneqakulassutsimikkut qanoq allannguuteqassappat? (Sisimiut, Manii-tsoq, Aasiaat, Paamiut, Upernavik aamma Kulusuk il.il.)

Akissut: Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoq imaattunikoqaaseqarpoq:

”Apeqqutaavoq mittarfiit sananeqarnerani nutaamik ingerlatsisup iliuuseqarnini pitsaanerpaanngorlugu qanoq suliarissaneraa. Allatigut Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni Sunnuteqaatissanik naliliinermi, Imm. 2 sammisamik tassannga suliarinnittoq innersuunneqarsinnaavoq.”

9. Amerikap aningaasaleeqataanissaa pillugu Danskit naalakkersuisui qanga siullermik oqaloqatigineqarsimappat?

Ilisimaneqartut amerikasiut aningaasaliinissaannut periarfissat assigiinngitsut, aammalu taamaaliortoqarpoq qinersineq kingulleq sioqqullugu siusinnerusukkut naalakkersuisooqatigisimasanik, ingerlaavartumik Naalakkersuisut oqaloqatigissutigaat.

Taamatut mittarfiit nutaat pillugit pilersaarutit Permant Committeemi oqaloqatigiinnermi sammineqarput, piffillu taanna tassaavoq, amerikasiut sakkutuuisa najuunnerat pillugu apeqqummut oqaloqatiginniffiusartoq. Ataatsimiinneq kingulleq 2018-imi augustimi ingerlanneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni attaveqaasersuutini aningaasaliissuteqarnissamut Naalakkersuisut siunnersuutaat pillugu Danmarkip Kalaallit Nunaatalu USA ilisimatitsissuteqarfigaat. Ilisimatitsissuteqarneq Permanent Committeemut tunngavissarititaasut iluanni ingerlanneqarpoq. Kalaallit Nunaat Danmarkilu ataatsimoorlutik USA-mik oqaloqateqarnertik, matumani ilanngullugu Permanent Committeemi ataatsimiinnerit ingerlatiinnassavaat. Tamanut iluaqutaasussamik suleqatigiiffiusinnaasut ugartortuarnissaat aallaaviussaaq USA-p Kalaallit Nunaanni sakkutooqarnikkut najuunnerat ajornanngippat Kalaallit Nunaannut kalaallinullu inuiaqatigiinnut iluaqutaanerpaanissaata tamanit paaseqatigiiffiunissaa tunngavigalugu.

10. Narsarsuarmi mittarfiup kitaaniit mikkiartorluni tikikkuminassusia %-

innorlugu qanoq annertutigiva?

Akissut: Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalackersuisoq imaattunik oqaaseqarpoq:

”Inuplanimit akissutissamut ilanngussanik Naalackersuisoqarfiga piniarsimavoq: Sukkassutip suussusia timmisartoq-C tassaavoq, Miffissamut 06-imut minnerup naammassinissaannut silamik pissuteqarluni tikikkuminassusaata kujammut kitaanit 88-89 %-imut naatsorsornera. Piffissat avataanni ulluklut qaamasumi taartumilu (imaappoq unnuami) timmisartoq taamaallaat minnerpaamik 5,6°-mik sivingasusilimmut minnissamut sammivilik Miffissaq 06-imut missinnaavoq. ”Sukkassutip suussusia timmisartoq-C”, ”silamik pissuteqarluni tikikkuminassuseq” aamma ”taggarik” pillugit, takuuk apeqqut 12—imut akissut.”

11. Narsarsuup mittarfiata ammanermini (tassa unnukkuunngitsoq) kangianiik mikkiartorfigalugu tikikkuminassusaa %-innorlugu qanoq annertutigaa?

Akissut: Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalackersuisoq imaattunik oqaaseqarpoq:

”Naalackersuisoqarfiga Inuplanimit akissutissamut ilanngussanik piniarsimavoq: Sukkassutip suussusia timmisartoq-C tassaavoq avannaata kangianit ulluklut piffissanilu taartumi Miffissaq 24-mut mittarfimmu minnerit naammassineqarnerat, silamik pissuteqarluni tikikkuminassuseq 78 %-ip missaanut naatsorsorneqartoq. ”Sukkassutip suussusia timmisartoq-C”, ”silamik pissuteqarluni tikikkuminassuseq”, ”taggarik” aamma ”mittarfiup piffissaq ammasarfia” pillugit, takuuk apeqqut 12—imut akissut.”

12. Narsarsuup mittarfiata ammanerani kitaaniit kangianiillu mikkiartornermi tikikkuminassusaat immikkoortillugit %-innorlugu eqqortumik takussutissinneqarnissaat kissaatigaara.

Akissut: Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalackersuisoq imaattunik oqaaseqarpoq:

”Inuplanimit akissutissamut ilanngussanik Naalackersuisoqarfiga piniarsimavoq: AIP Greenland malillugu mittarfik nalinginnaasumik ammasarpoq ataasinngorneq – arfininngorneq nal 08:00 – 17:00 akornanni (najukkami piffissaq). Soorlu apeqqutinut 10 aamma 11-mut akissummi takuneqarsinnaasoq Miffissanut 06-imut 24-mullu minnermi atugassarititaasut tassaapput qaamaneranut pissutsit aalajangiisuunerat. Illuatigut taamaalilluni piffissat ulluklut qaamaneq taggarillu aappatigullu piffissat allat immikkoortinneqarput. ”Unnuap taarneranik” taaneqartartoq tassaavoq piffissaq seqernup nuinera sioqqullugu aamma seqernup tarrikiartorerata kingorna seqernup qanoq killingusaap ataaniitsigineranik aalajangerneqartarluni. 1 feb – 1 nov akornata missaani nalinginnaasumik mittarfiup ammanerani ullusarpoq/taartarlunilu. Ukiup ullukinnerpaaffiani ull 21 dec piffissaq ullup qaamarna/taarnera nal 08:15 – 15:45 missaanippoq (najukkami piffissaq).

Miffissamut 06-imut minnissamut silamik pissuteqarluni tikikkuminassusaata kujammut kitaanit 88-89 %-voq mittarfiup nalinginnaasumik ammanera annersaani, sivingassusilimmu minnermut killiliineq atuuppoq, takuuk apeqqut 10-mut akissut, nov – jan qaammatini siusissumik kingusissumilu mittarfimmu minnerit.

Miffissamut 24-imut timmisartoq-C-mik minnissamut silamik pissuteqarluni tikikkuminas-susaata avannamut kangianit 78-%-voq, mittarfiup nalinginnaasumik ammanera annersaani. Nov – jan-mi Miffissaq 24-mut siusissumik minnerit mittarfiup nalinginnaasumik ammanerata nalaani, kisianni piffissami ullup qaamarnata taarnerullu avataani naammassineqarsinnaanngilaq.

Naatsorsuinerni anorip sunniuteqarnera naatsorsuineruut ilanngunneqanngilaq.”

13. Kangerlussuup siunissaa qulakkeerniarlugu Amerikamiut aningaasaleeqataa neruikkut nutarterisinnaanerat naalakkersuisuniit anguniarne-qarsimappat qanoq naalakkersuisuni sulisoqarpa?

Akissut: Kangerlussuup siunissaanu tunngatillugu apeqqutit arfernganut akissut innersuussutigineqarpoq.

14. Kangerluaasuaq aamma Narsarsuaq imarpik qulaallugu mittarfittu atuunnerat Naalakkersuisuniit atorunnaarsinniarneqarpa?

Akissut: Ineqarneruut Attaveqaqatigiinneruullu Naalakkersuisoq imaattunik oqaaseqarpoq:

”Soorlu aamma tamanna naalakkersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiisummi oktobari-mi 2018-meersumi allaaserineqartoq, Kangerlussuup Narsarsuullu siunissaat pillugit kommuut peqatigalugit aalajangiisoqassaaq, tassungalu atatillugu namminersorlutik inuussutissarsiuteqartut suliassanik tiguisinnaanerat ammaffigineqassasoq.

Nunaqarfinni marluusuni siunissami periarfissanik ujarlernissaq kommuut marluusut qanimit suleqatigalugit Naalakkersuisut ammaffigaat.”

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Ane Lone Bagger